Publicat pe (https://www.bnm.md)

Share PDF Print

Extinde Ascunde

27.11.2015

# Proiectul HCE al BNM cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit

27.11.2015 Termenul-limită a expirat

Anunț Proiect

Argumentarea Sinteza

## Anunț
## privind iniţierea, organizarea şi desfăşurarea consultării publice a proiectului de decizie

Banca Naţională a Moldovei iniţiază, începând cu data de 27.11.2015, consultarea publică a proiectului Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei „*Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit*".

Elaborarea și adoptarea proiectului de decizie este impusă de necesitatea optimizării cadrului de raportare în scopuri prudențiale, care va contribui la consolidarea supravegherii bancare în contextul implementării Registrului riscului de credit.

Proiectul prezintă modul de completare a rapoartelor prezentate de către bănci în conformitate cu instrucţiunea sus-menționată. Prezenta instrucțiune a fost elaborată în contextul extinderii informaţiilor obţinute de la bănci privind portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate, fapt care va permite supraveghetorului să monitorizeze mai eficient riscurile la care este expus sectorul bancar și să solicite băncilor implementarea în timp util a măsurilor necesare pentru diminuarea pierderilor potențiale aferente activității de creditare.

Beneficiarii proiectului de decizie sînt băncile licențiate din Republica Moldova.

Rezultatul scontat al implementării proiectului supus consultării publice este perfecționarea metodelor de supraveghere bancară, monitorizarea riscului de credit, precum și optimizarea cadrului de raportare.

Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislaţia în vigoare, şi anume în temeiul art. 5, 11 şi 44 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Naţională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, precum și al art. 544) şi art. 25 alin.(1), 37 alin.(1) şi 40 din Legea instituţiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările şi completările ulterioare.

Recomandările pe marginea proiectului de decizie, supus consultării publice, pot fi comunicate pînă pe data de **11.12.2015**, pe adresa electronică: supraveghere@bnm.md [1], indicînd în denumirea mesajului textul „Recomandările pe marginea proiectului de Instrucțiune" sau pe adresa poștală: MD-2005, mun. Chişinău, bd. Grigore Vieru nr.1. Pentru informații ne puteți contacta la numărul de telefon: 022409203.

Proiectul Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit şi nota de

argumentare aferentă acestuia sunt disponibile pe pagina-web oficială a Băncii Naţionale a Moldovei www.bnm.md [2] și la sediul Băncii Naționale pe adresa: MD-2005, mun.Chişinău, bd. Grigore Vieru nr.1.

Proiect

Versiunea PDF [3]

**CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE**
**AL BĂNCII NAŢIONALE A MOLDOVEI**

HOTĂRÎREA
nr.____ din ____ _____ 2015

**Cu privire la aprobarea instrucțiunii**
**privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci**
**a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit**

În temeiul art.5 lit. d), art.11 alin. (1) și art. 27 lit. c) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544) și al art. 25, 28, 281, 29, 33, 37 și 40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

**HOTĂRĂŞTE:**

1. Se aprobă Instrucțiunea privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit.
2. Se abrogă anexa nr.12 la Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale.
3. Prezenta hotărîre intră în vigoare la 01 martie 2016.

Anexă la Hotărîrea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. ___ din ____ _____ 2015

INSTRUCŢIUNE
**privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci**
**a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit**

1. În scopuri prudenţiale, băncile supuse supravegherii de către Banca Naţională a Moldovei sunt obligate să întocmească şi să prezinte următoarele rapoarte primare pentru Registrul riscului de credit:
a) Raportul zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate şi angajamentele de creditare asumate (anexa nr.1);
b) Raportul cu privire la persoanele afiliate debitorilor mari (anexa nr.2);
c) Raportul cu privire la structura gajului pentru debitorii mari (anexa nr.3);
d) Raportul cu privire la cererile de acordare a creditelor mari (anexa nr.4).

2. Rapoartele se întocmesc, conţinînd informaţie autentică referitor la toate

subdiviziunile băncii.

3. Rapoartele se prezintă în formă electronică, în conformitate cu Instrucţiunea privind modul de prezentare de către bănci a rapoartelor în formă electronică la Banca Naţională a Moldovei, aprobată prin Hotărîrea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a Moldovei nr.132 din 17 iulie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.157-159, art.447).

4. Toate rubricile rapoartelor trebuie să fie completate.

5. Banca trebuie să-şi menţină documentele financiare într-un mod care ar asigura posibilitatea întocmirii şi prezentării rapoartelor în conformitate cu prezenta Instrucţiune.

6. Sumele în rapoarte se reflectă în lei moldoveneşti, dacă în modul de întocmire a raportului nu este prevăzut altfel.

7. Sumele în lei moldoveneşti şi în valută se indică în rapoarte în numere întregi. În cazul în care în raport urmează a fi indicat codul monedei naţionale/valutelor , se indică codurile numerice ale acestora conform ISO 4217. Echivalentul în MDL pentru sumele în valută se va calcula cu utilizarea cursului oficial al leului moldovenesc faţă de valutele respective, valabil la data raportării.

8. Coeficienţii şi procentele se reflectă cu două zecimale.

9. Înainte de prezentarea rapoartelor la Banca Naţională a Moldovei, sumele se confruntă cu cele din rapoartele precedente. Dacă s-au constatat necorespunderi sau divergenţe esenţiale de la o perioadă la alta, concomitent cu raportul în formă electronică se expediază o notă explicativă pe suport hîrtie.

10. Informaţia din aceste rapoarte trebuie să reflecte situaţia băncii la sfîrşitul zilei operaţionale a perioadei gestionare (zi, lună, trimestru, an etc.).

11. Băncile trebuie să ţină cont de rezultatele controalelor, efectuate de către inspectorii Băncii Naţionale, la întocmirea rapoartelor prezentate la următoarea dată gestionară care vine după examinarea rapoartelor privind controlul de către Comitetul executiv al Băncii Naţionale a Moldovei. Concomitent cu rapoartele în formă electronică se expediază pe suport hîrtie o notă cu explicaţiile de rigoare privind modificările efectuate ce ţin de înlăturarea neajunsurilor depistate în cadrul controalelor.

12. După examinarea rapoartelor financiare anuale de către adunarea generală a acţionarilor, băncile, cel mai tîrziu la 30 aprilie, trebuie să prezinte repetat la Banca Naţională a Moldovei rapoartele în formă electronică (la situaţia din 31 decembrie) modificate în urma auditului. Concomitent cu rapoartele în formă electronică se expediază pe suport hîrtie o notă explicativă detaliată privind ajustările efectuate.

14. Banca Naţională are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal, inclusiv numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), obţinute conform prezentei Instrucţiuni, fără consimţămîntul subiecţilor datelor cu caracter personal.

**ORD 317A Raportul zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate şi angajamentele de creditare asumate**
la situația din _____20__

| Descrierea | Nr. d/o | Denumirea/ Numele, Prenumele debitorului / contrapărții | Număr al debitor |
|---|---|---|---|
| Nr. d/o | 1 | 2 | 3 |
| Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a. | Număr | Text | Text |
| Lungimea cîmpului (numărul maxim de caractere admise) | 10 | 100 | 13 |
| Obligativitatea raportării: DA - în orice situație; NU - doar dacă există datele / este solicitat expres | DA | DA | DA |
| Exemple | 196 | SATURN SA | 100000 |

**Modul de întocmire a Raportului zilnic cu privire la portofoliul de credite acordate şi angajamentele de creditare asumate**

1. În acest raport se reflectă informaţia zilnică cu privire la creditele acordate, pe fiecare credit în parte, şi informaţia aferentă fiecărui angajament de creditare asumat. Băncile vor prezenta zilnic acest raport pentru creditele şi angajamentele de creditare asumate la care a fost înregistrată cel puțin o modificare a datelor comparativ cu ultima raportare. Informația aferentă creditelor și angajamentelor de creditare asumate la care pe parcursul zile operaționale nu a fost înregistrată nici o modificare comparativ cu ultima raportate la BNM, nu va fi prezentată.

2. Creditele, leasing-urile financiare sau angajamentele de creditare asumate (în scopul prezentului raport – "credite") se împart în diferite categorii în funcţie de ramură şi gaj. Se reflectă toate creditele, indiferent de poziţia de expirare sau capacitatea de a fi încasate. Nu se reflectă creditele pe care banca le-a vîndut fără regres sau le-a trecut la scăderi. În cazul în care a fost vîndută numai o parte din credit, se reflectă numai partea creditului care rămîne la banca raportoare. La utilizarea noțiunii de "credit prelungit" se va ţine cont de noţiunea de "activ prelungit" din Regulamentul BNM cu privire la

clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale.

3. Pentru poziţiile care vor reflecta angajamentul de creditare se vor completa doar coloanele pentru care banca dispune de informaţii.

4. Sumele din acest raport se reflectă fără a fi diminuate cu sumele respective aferente ajustărilor de valoare, reducerilor pentru pierderi din depreciere (pierderea de valoare) şi cu suma calculată a reducerilor pentru pierderi la active/angajamente condiţionale calculate în conformitate cu Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale.

5. În coloana **1 Nr. d/o** se indică numărul de ordine al înregistrării în raport.

6. În coloana **2 Denumirea/ Numele prenumele debitorului/contra-părţii** se indică denumirea/numele, prenumele debitorului/contra-părţii care a fost introdus în sistemul informaţional al băncii şi care a obţinut credit de la bancă. Pentru persoanele juridice rezidente se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – pagina web a Serviciului Fiscal de Stat [4]).

7. În coloana **3 Numărul de identitate al debitorului/contra-părţii** se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unităţii de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria şi numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislaţiei în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din ţara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria şi numărul paşaportului/actului de identitate.

8. În coloana **4 Tipul debitorului/contra-părţii** se indică codificarea debitorului/contra-părţii după categoriile de mai jos:
"11" – persoane juridice rezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate;
"12" – persoane juridice nerezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate;
"21" – persoane fizice rezidente;
"22" – persoane fizice nerezidente.

9. În coloana **5 Numărul contractului** se indică numărul contractului de credit încheiat între bancă şi debitor/contra-parte (în continuare "contract").

10. În coloana **6 Data asumării expunerii** se indică data iniţială a asumării expunerii (data semnării contractului) în formatul următor: aaaallzz (ex.: 20141222).

11. În coloana **7 Suma contractului** se indică suma, în moneda originală, a creditului/angajamentului de creditare, conform contractului. În cazul în care contractul prevede mai multe monede, înregistrările în raport se vor efectua pentru fiecare monedă separat.

12. În coloana **8 Data rambursării** se reflectă scadenţa finală a creditului/angajamentului de creditare conform contractului iniţial (pînă la prelungire sau renegociere în caz că există) în formatul următor: aaaallzz (Ex.: 20170502). În cazul creditelor acordate prin intermediul cardurilor de credit fără maturitate (carduri de credit pe viaţă) se va indica maturitatea peste 10 ani de la data de raportare (Ex.: Data de raportare –20151231, maturitatea indicată 20261231).

13. În coloana **9 Rata dobînzii nominale (%)** se reflectă rata dobînzii nominale conform contractului. Se indică în format numeric cu utilizarea punctului (.) ca separator al

zecimalelor şi fără includerea semnului (%) (Ex.: 15.35).

14. În coloana **10 Moneda creditului/angajamentului de creditare** se indică codul numeric al monedei în care a fost acordat creditul (ex. 498, 840, 978).

15. În coloana **11 Moneda creditului ataşata** se indică codul numeric al monedei față de care este atașată expunerea. Această coloană se completează în cazul în care creditul acordat în lei moldoveneşti este ataşat la cursul valutei, în coloana dată se va indica codul monedei la care a fost atașat creditul (ex.840, 978).

16. În coloana **12 Ramura creditului/angajamentului de creditare** se indică ramura/domeniul în care activează debitorul/contra-partea. Se indică doar una din categoriile indicate mai jos care deţine cea mai mare pondere:
01 – Credite acordate agriculturii – conform caracteristicilor grupei de conturi 1230.
02 – Credite acordate industriei alimentare – conform caracteristicilor grupei de conturi 1240.
03 – Credite acordate în domeniul construcţiilor – conform caracteristicilor grupei de conturi 1260.
04 – Credite de consum – conform caracteristicilor grupei de conturi 1290.
05 – Credite acordate industriei energetice – conform caracteristicilor grupei de conturi 1320.
06 – Credite overnight şi overdraft acordate băncilor – conform caracteristicilor grupei de conturi 1330 şi 1340.
07 – Credite acordate băncilor – conform caracteristicilor grupei de conturi 1350.
08 – Credite acordate instituţiilor finanţate de la bugetul de stat – conform caracteristicilor grupei de conturi 1360.
09 – Credite acordate Casei Naţionale de Asigurări Sociale/Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină – conform caracteristicilor grupei de conturi 1370.
10 – Credite acordate Guvernului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1380.
11 – Credite acordate unităţilor administrativ-teritoriale/instituţiilor subordonate unităţilor administrativ-teritoriale – conform caracteristicilor grupei de conturi 1390.
12 – Credite acordate industriei productive – conform caracteristicilor grupei de conturi 1410.
13 – Credite acordate comerţului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1420.
14 – Credite acordate mediului financiar nebancar – conform caracteristicilor grupei de conturi 1430.
15 – Credite acordate pentru procurarea/construcţia imobilului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1440.
16 – Credite acordate organizaţiilor necomerciale – conform caracteristicilor grupei de conturi 1450.
17 – Credite acordate persoanelor fizice care practică activitate – conform caracteristicilor grupei de conturi 1460.
18 – Credite acordate în domeniul transportului, telecomunicaţiilor şi dezvoltării reţelei – conform caracteristicilor grupei de conturi 1470.
19 – Credite acordate în domeniul prestării serviciilor – conform caracteristicilor grupei de conturi 1310.
20 – Alte credite acordate – conform caracteristicilor grupei de conturi 1490, 1510 şi altele care nu au fost reflectate mai sus.

Creditele care îmbină forme de acord REPO, plasări-garanţii, leasing financiar, angajament de creditare, precum şi plasările (overnight şi la termen) cu termenul de rambursare, stipulat în actul juridic încheiat între părţi, expirat vor fi clasificate conform caracteristicilor grupelor de conturi menţionate mai sus.

17. În coloana **13 Tipul de asigurare** se indică sursa principală de asigurare pentru

fiecare expunere aparte, utilizînd sistemul de codificare de mai jos. În cazul în care se folosesc cîteva tipuri de asigurare, în coloana dată se indică tipul principal de asigurare. La determinarea tipului principal de asigurare banca va ține cont de volumul asigurării care acoperă partea cea mai mare a creditului. În cazul în care există cîteva tipuri de asigurare, avînd aceeaşi valoare, tipul principal de asigurare se va considera asigurarea cu calitatea cea mai înaltă, determinată conform propriilor politici ale băncii.

D fără asigurare;
E imobil rezidenţial;
F imobil comercial;
G teren;
H averea personală, inclusiv obiecte de giuvaiere;
I mijloace de transport (inclusiv cele date în leasing), tehnica agricolă motorizată şi nemotorizată ale persoanelor fizice şi juridice;
J utilaj, echipament;
K depozite bancare/partea împrumutului ce se utilizează pentru asigurarea creditului acordat;
L instrumente de datorie şi/sau de capital (cu excepţia instrumentelor din poziţiile N şi S);
M şeptel, produse agricole, vegetale, alimentare;
N acţiunile altor bănci;
O fidejusiune;
P cesiunea creanţelor, fluxului de mijloace financiare din conturile curente;
Q bunuri viitoare (care se află în proces de producere, care urmează a fi procurate/importate în ţară, roadă a anilor viitori ş.a.);
R garanţii ale Guvernului RM sau ale Guvernului unei ţări-membre a Organizaţiei pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică;
S valori mobiliare de stat şi ale BNM;
T garanţiile organizaţiilor internaţionale şi ale băncilor multilaterale de dezvoltare;
U altele.

18. În coloana **14 Valoarea asigurării** se indică valoare agregată a gajului în lei moldoveneşti, conform contractelor de gaj aferente creditului/angajamentului de creditare. În cazul în care un bun este gajat pentru două sau mai multe credite/angajamente de creditare, valoarea acestuia se divizează proporţional pe aceste credite în funcţie de soldul creditelor la data raportării, astfel ca valoare gajului să nu se dubleze.

Ex.: Valoarea gajului 1000000.00 lei
Credit 1: 200000.00 lei;
Credit 2: 300000.00 lei;
Credit 3: 100000.00 lei;
Soldul total pe credite: 600000.00 lei
Ponderea credit 1: (200000.00/600000.00)=0.33
Ponderea credit 2: (300000.00/600000.00)=0.5
Ponderea credit 3: (100000.00/600000.00)=0.17
Repartizarea gajului, credit 1: 1000000.00*0.33=330000.00 lei;
Repartizarea gajului, credit 2: 1000000.00*0.5=500000.00 lei;
Repartizarea gajului, credit 3: 1000000.00*0.17=170000.00 lei.

19. În coloana **15 Data ultimei prelungiri** se indică data ultimei prelungiri, conform noţiunii de "activ prelungit" din Regulamentul cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale în formatul următor: aaaallzz (Ex.: 20150131).

20. În coloana **16 Prelungit pînă la data**, în cazul prelungirii se indică scadenţa finală în formatul următor: aaaallzz (Ex.: 20170502). Această coloană se completează doar dacă este completată coloana 15, în caz contrar această coloană nu se completează.

21. În coloana **17 Soldul creditului** în moneda creditului se indică suma brută aflată în sold în moneda creditului la data de raportare. Contractele de credit cu sold zero cu capacitatea de majorare a soldului se indică ca şi contracte de credit cu sold zero.

22. În coloana **18 Soldul creditului** în lei se indică suma brută aflată în sold la data de raportare, suma în valută fiind recalculată în lei moldoveneşti cu utilizarea cursului oficial. Contractele de credit cu sold zero cu capacitatea de majorare a soldului se indică ca şi contracte de credit cu sold zero.

23. În coloana **19 Soldul angajamentelor** de creditare în lei se indică soldul angajamentelor de creditare conform contractului, soldul angajamentului în valută fiind recalculat în lei moldoveneşti cu utilizarea cursului oficial. Pentru angajamentul de creditare asumat şi realizat parţial, coloana dată se va completa în partea angajamentului nerealizat.

24. În coloana **20 Categoria de clasificare** se indică categoria riscului la data raportării în funcţie de clasificarea creditului conform Regulamentului cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale. Se indică categoria de clasificare după cum urmează:

0 – nesupuse clasificării;
1 – standard;
2 – supravegheate;
3 – substandard;
4 – dubioase (îndoielnice);
5 – compromise (pierderi).

25. În coloana **21 Reduceri calculate** se indică suma reducerilor calculate de bancă conform Regulamentului cu privire la clasificarea activelor şi angajamentelor condiţionale.

26. În coloana **22 Suma tranşelor calculate** se indică suma tranşelor care urmau a fi achitate de către debitor la principal conform graficului indicat în contractul de credit de la eliberarea acestuia pînă la data de raportare. În cazul liniilor de credit se indică diferenţa dintre suma contractului de credit şi limita maximă acceptată la data de raportare, conform contractului de credit. În cazul în care la liniile de credit revolving acordate persoanelor fizice pe carduri sunt înregistrate zile restante la plata tranşelor, în coloana dată se va reflecta rezultatul următoarei formule: suma contractului – soldul creditului + tranşa restantă. Pentru produsele care nu prevăd grafice (overdraft-uri sancţionate şi nesancţionate la carduri de debit, datorii restante la carduri de credit ş.a.) se indică suma plăţilor restante la data de raportare.

27. În coloana **23 Suma tranşelor achitate** se indică suma tranşelor achitate de facto de către debitor la principal de la data eliberării creditului pînă la data de raportare. În cazul liniilor de credit se indică diferenţa dintre suma contractului de credit şi soldul neachitat conform acestuia la data de raportare. În cazul produselor care nu prevăd grafice (overdraft-uri sancţionate şi nesancţionate la carduri de debit, datorii restante la carduri de credit ş.a.) se indică zero.

28. În coloana **24 Zile restante credit** se indică numărul de zile întîrziere la plata tranşelor, calculate (dacă există restanţă) de la ziua în care urma să fie achitată tranşa. Se indică doar în cazul în care există restanţă (diferenţa dintre coloana 23 şi 22 este negativă), în caz contrar se indică "0".

29. În coloana **25 Suma dobînzii calculate** se indică suma dobînzii care urma a fi achitată de debitor conform graficului indicat în contractul de credit de la data eliberării acestuia pînă la data de raportare.

30. În coloana **26 Suma dobînzilor achitate** se indică suma dobînzii achitate de facto de către debitor de la data eliberării creditului pînă la data de raportare.

31. În coloana **27 Zile restante dobândă** se indică numărul de zile întîrziere la plata dobînzilor, calculate (dacă există restanţă) de la ziua în care urma să fie achitată dobînda. Se indică doar în cazul în care există restanţă (diferenţa dintre coloana 26 şi 25 este negativă), în caz contrar se indică "0".

32. În coloana **28 Comisioane calculate**, dar neachitate se indică suma totală a comisioanelor calculate, dar neachitate aferente creditului acordat și/sau angajamentului de creditare asumat.

33. În coloana **29 Acordul subiectului istoriei de credit** se răspunde la întrebarea dacă a fost obţinut acordul subiectului istoriei de credit privind prezentarea informaţiei biroului istoriilor de credit (prin "da" – 1 sau "nu" – 0). În cazul imposibilităţii (demonstrate documentar) de a obţine acordul sau dezacordul de la client se indică cifra "2".

34. În coloana **30 Informaţia privind istoriile de credit** se răspunde la întrebarea dacă banca dispune de informaţie privind istoriile de credit pentru subiectul istoriei de credit.
0 – lipseşte informaţia;
1 – dispunerea de informaţie anterior acordării creditului;
2 – dispunerea de informaţie actualizată, anual, după acordarea creditului sau la modificarea condiţiilor contractuale.

35. În coloana **31 Contul analitic** se indică numărul contului analitic deschis în baza contului sintetic din Planul de conturi al evidenţei contabile în băncile licenţiate din Republica Moldova, la care se reflectă sumele aferente creditului respectiv.

36. În coloana **32 Notă** pot fi introduse date adiţionale sau explicaţii cu privire la debitor, dacă acestea sunt relevante în limita a 50 de caractere.

37. În coloana **33 Numărul contului BIC** se indică numărul de cont unic şi complet al subiectului istoriei de credit aşa cum există el în evidenţele sursei de formare a istoriilor de credit, însoţit de primele 4 caractere ale codului BIC de identificare al sursei de formare a istoriilor de credit.

38. În coloana **34 Codul filialei** se indică codul filialei în SAPI în bilanțul căreia este reflectat creditul.

39. În coloanele **35-39 Ponderarea la risc 0% / 20% / 50% / 75% / 100%** se indică suma activelor ponderate la risc în funcție de tipul acestora și de tipul gajului calculate conform Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudențiale. Se reflectă suma activului care se ponderează la risc. În cazul în care, în funcție de gaj, creditul sau angajamentul de creditare asumat se atribuie în diferite categorii de ponderare, atunci va fi divizat corespunzător în conformitate cu prevederile instrucțiunii menționate. În cazul acestor active suma activelor ponderate divizate pe categorii de ponderare trebuie să corespundă cu soldul creditului sau angajamentului de creditare asumat minus reducerile pentru pierderi atribuite acestora.

40. În coloanele **40-73** se raportează datele prezentate Biroului Istoriilor de Credite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și Nomenclatorul de raportare către Biroul Istoriilor de Credite. În cazul modificării Nomenclatorului de raportare de către Biroul Istoriilor de Credite, aceste modificări vor fi aplicate și pentru raportarea către BNM. Coloanele 40-73 vor fi completate pentru toți debitorii indiferent de acceptul acestora de prezentare a informației către Biroul Istoriilor de Credite.

41. În coloana **74 Data raportării** se indică data zilei operaționale pentru care au fost raportate datele în coloanele 2-73.

42. În coloana **73 CRR_ID** se raportează codul de identificare unic al creditului / angajamentului de creditare atribuit de către sistemul informațional al băncii. Codul de identificare unic nu va putea fi atribuit altor credite / angajamente de creditare decît pentru cel căruia i-a fost atribuit din start și va fi reutilizat doar în cazul restabilirii în bilanț a activului anterior trecut la pierderi.

36. Periodicitatea prezentării raportului – zilnic.

37. Termenul de prezentare a raportului – cel tîrziu pînă la ora 12:00 a primei zilei lucrătoare care succede ziua pentru care sunt raportare datele (ex. ziua pentru care sunt raportate datele 07.03.2015, termenul de prezentare a datelor 09.03.2015, ora 12:00).

**ORD 317B Raportul cu privire la persoanele afiliate debitorilor mari**
**la situația din _____20__**

| Descrierea | Nr. | Codul de identificare al persoanei afiliate debitorului | Denumi / Numel prenum persoan afiliate debitoru |
|---|---|---|---|
| Nr. d/o | 1 | 2 | 3 |
| Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a. | Număr | Text | Text |
| Lungimea cîmpului (numărul maxim de caractere admise) | 3 | 13 | 100 |
| Obligativitatea raportării: DA - în orice situație; NU - doar dacă există datele / este solicitat expres | DA | DA | DA |

**Modul de întocmire a Raportului cu privire la persoanele afiliate debitorilor mari**

1. În acest raport se reflectă informaţia cu privire la persoanele afiliate celor mai mari 20 debitori individuali ai băncii la sfîrșit de lună.

2. În coloana **1 Nr. d/o** se indică numărul de ordine al înregistrării în raport.

3. În coloana **2 Codul** de identificare al persoanei afiliate debitorului se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unităţii de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria şi numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislaţiei în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din ţara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria şi numărul paşaportului/actului de identitate.

4. În coloana **3 Denumirea / Numele persoanei afiliate debitorului** se indică denumirea/numele, prenumele persoanei afiliate debitorului băncii. Se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – pagina web a Serviciului Fiscal de Stat: https://servicii.fisc.md/contribuabil.aspx [4]).

5. În coloana **4 Tipul persoanei afiliate debitorului** se indică codificarea persoanei afiliate debitorului băncii după categoriile de mai jos:
"11" – persoane juridice rezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate;
"12" – persoane juridice nerezidente, inclusiv persoane fizice care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate;
"21" – persoane fizice rezidente;
"22" – persoane fizice nerezidente.

6. În coloana **5 Criteriul de afiliere** se indică unul din următoarele criterii de afiliere ale debitorilor:
A) În cazul persoanelor afiliate cu persoane fizice se va raporta următoarea codificare:
1. mama/tata
2. sora/ frate
3. bunica/ bunel
4. nepot/nepoata
5. soț/soție
6. fiu/ fiica
7. asociat într-o asociere în participație împreună cu
8. deține control asupra
9. este controlat de
10. altele pentru persoane fizice
B) În cazul persoanelor afiliate cu persoane juridice se va raporta următoarea codificare:
11. administratorul persoanei juridice
12. exercită controlul asupra
13. se află sub control
14. se află împreună sub controlul unei alte persoane
15. altele pentru persoane juridice

7. În coloana **6 Descriere** se indică descrierea criteriului de afiliere în limita a 100 de caractere dacă în Coloana 5 a fost reflectat codul 10 - altele pentru persoane fizice sau codul 15 - altele pentru persoane juridice. În restul cazurilor coloana nu se completează.

8. În coloana **7 Cota** se indică mărimea cotei în cazul reflectării în colana 5 a codului 8, 9, 12 sau 13.

9. În coloana **8 Denumirea / Numele, prenumele persoanei cu care este afiliat** se indică denumirea / numele, prenumele persoanei cu care este afiliată persoana indicată în Coloana 2 și 3 conform criteriului de afiliere indicat în Coloana 5.

10. În coloana **9 Codul de identificare al persoanei cu care este afiliată** se indică codul de identificare al persoanei cu care este afiliată persoana indicată în Coloana 3 conform criteriului de afiliere indicat în Coloana 5.

11. În coloana **10 Data raportării** se indică ultima zi calendaristică a lunii gestionare pentru care este raportată informația.

12. În coloana **11 Codul** de identificare al debitorului mare al băncii se indică codul de identificare al debitorului care face parte din 20 cei mai mari debitori individuali ai băncii la ultima zi lucrătoare a lunii gestionare pentru care este raportată informația. La determinarea celor mai mari debitori ai băncii se ia în considerație suma brută a creditelor / angajamentelor condiționale. În lista celor 20 mai mari debitori ai băncii nu se includ alte bănci (rezidente sau nerezidente), doar persoanele fizice și juridice.

13. Periodicitatea prezentării raportului – lunar.

14. Termenul de prezentare a raportului – cel tîrziu pînă la data de 10 a lunii următoare.

**ORD 317C Raportul cu privire la structura gajului pentru debitorii mari**
**la situația din _____20__**

| Descriere | Nr. d/o | Numărul contractului de gaj | Data semnă contrac |
|---|---|---|---|
| Nr. d/o | 1 | 2 | 3 |
| Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a. | Număr | Text | Număr |
| Lungimea cîmpului (numărul maxim de caractere admise) | 3 | 10 | 8 |
| Obligativitarea raportării: DA - în orice situație; NU - doara dacă există datele / este solicitat expres | DA | DA | DA |
| Exemplu | 1 | No.17-B | 201412 |

**Modul de întocmire a Raportului cu privire la structura gajului pentru debitorii mari**

1. În acest raport se reflectă informația detaliată cu privire la structura gajului celor mai mari 20 debitori individuali ai băncii la sfîrșit de lună.

2. În coloana 1 **Nr. d/o** se indică numărul de ordine al înregistrării în raport.

3. În coloana **2 Numărul contractului de gaj** se indică numărul atribuit contractului de gaj între bancă și debitorul gajist.

4. În coloana **3 Data semnării contractului** se indică data contractului de gaj semnat între bancă și debitorul gajist (în formatul aaaallzz).

5. În coloana **4 Tipul de asigurare** se indică tipul de asigurare conform nomenclatorului de mai jos pentru fiecare gaj în parte.
D fără asigurare;
E imobil rezidenţial;
F imobil comercial;
G teren;
H averea personală, inclusiv obiecte de giuvaiere;
I mijloace de transport (inclusiv cele date în leasing), tehnica agricolă motorizată şi nemotorizată ale persoanelor fizice şi juridice;
J utilaj, echipament;
K depozite bancare/partea împrumutului ce se utilizează pentru asigurarea creditului acordat;
L instrumente de datorie şi/sau de capital (cu excepţia instrumentelor din poziţiile N şi S);
M şeptel, produse agricole, vegetale, alimentare;
N acţiunile altor bănci;
O fidejusiune;
P cesiunea creanţelor, fluxului de mijloace financiare din conturile curente;
Q bunuri viitoare (care se află în proces de producere, care urmează a fi procurate/importate în ţară, roadă a anilor viitori ş.a.);
R garanţii ale Guvernului RM sau ale Guvernului unei ţări-membre a Organizaţiei pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică;
S valori mobiliare de stat şi ale BNM;
T garanţiile organizaţiilor internaţionale şi ale băncilor multilaterale de dezvoltare;
U altele.

6. În coloana **5 Numărul de identitate al debitorului gajist** se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unităţii de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria şi numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislaţiei în vigoare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din ţara de origine a nerezidentului, iar în cazul persoanelor fizice nerezidente – seria şi numărul paşaportului/actului de identitate.

7. În coloana **6 Denumirea / Numele, prenumele debitorului gajist** se indică denumirea/numele, prenumele debitorului gajist. Pentru persoanele juridice rezidente se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – pagina web a Serviciului Fiscal de Stat [4]).

8. În coloana **7 Data ultimei evaluări** se indică data ultimului raport de evaluare a bunului depus în gaj (în formatul aaaallzz).

9. În coloana **8 Valoarea de piață** se indică valoarea (în lei) de piață a bunului gajat conform ultimului raport de evaluare.

10. În coloana **9 Valoarea gajului** se indică valoarea (în lei) a bunului gajat conform contractului de gaj încheiat între bancă și debitorului gajist.

11. În coloana **10 Valoarea gajului atribuită creditului** se indică valoarea (în lei) gajului atribuită unui credit. În cazul în care gajul servește drept garanție pentru un sigur credit, în coloana 10 se va înscrie valoarea din coloana 9, iar în cazul în care un gaj este utilizat pentru două sau mai multe credite, se va înscrie valoarea proporțională ce revine

fiecărui credit.

12. În coloana **11 Numărul de identitate al evaluatorului** se indică numărul de identificare de stat al evaluatorului care a emis ultimul raport de evaluare a bunului respectiv. În cazul bunurilor evaluate de bancă de indică codul de identificare al băncii.

13. În coloana **12 Denumirea evaluatorului** se indică denumirea persoanei juridice care a efectuat evaluarea. Se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – pagina web a Serviciului Fiscal de Stat: https://servicii.fisc.md/contribuabil.aspx [4]).

14. În coloana **13 Descrierea bunului (adresa / asigurarea / alta informație)** se raportează informația generală despre bunul gajat. Descrierea nu trebuie să depășească 400 de caractere.

15. În coloana **14 CRR_ID** se raportează codul de identificare unic al creditului / angajamentului condițional atribuit de către sistemul informațional al băncii pentru care este gajat bunul respectiv.

16. În coloana **15 Data raportării** se indică ultima zi calendaristică a lunii gestionare pentru care este raportată informația.

17. În coloana **16 Codul cadastral (teren)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în Coloana 4 a valorilor E, F sau G.

18. În coloana **17 Codul cadastral (construcție)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în Coloana 4 a valorilor E, F.

19. În coloana **17 Codul cadastral (apartament)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în Coloana 4 a valorilor E, F.

20. În coloana **17 Codul cadastral (odaie)** se indică codul cadastral al bunului în cazul raportării în Coloana 4 a valorilor E, F.

21. Periodicitatea prezentării raportului – lunar.

22. Termenul de prezentare a raportului – cel tîrziu pînă la data de 10 a lunii următoare.

Anexa nr.4
la Instrucţiunea privind modul de întocmire
şi prezentare de către bănci a rapoartelor
pentru Registrul riscului de credit

**ORD0317D**
Codul formularului

**ORD 317D Raportul cu privire la cererile de acordare a creditelor mari**
la situația din _____20__

| Descrierea | Denumirea solicitantului | Numărul de identitate al solicitantului |
|---|---|---|
| Nr. d/o | 1 | 2 |
| Formatul datelor: text / număr / alfanumeric / ș.a. | Text | Text |
| Lungimea cîmpului (numărul maxim de caractere admise) | 100 | 13 |
| Obligativitatea raportării: DA - în orice situație; NU - doar dacă există datele / este solicitat expres | DA | DA |
| Exemplu | JUPITER SA | 1001001001001 |

**Modul de întocmire a Raportului cu privire cererile de acordare a creditelor mari**

1. În acest raport se reflectă informaţia cu privire la cererile primite de către bancă privind acordarea creditelor în sumă de 5 mil. lei și mai mult sau echivalentul acesteia la data recepționării cererii.

2. În coloana **1 Denumirea solicitantului** se indică denumirea/numele, prenumele solicitantului de credit. Pentru persoanele juridice rezidente se recomandă utilizarea denumirii abreviate înregistrate a persoanelor juridice (sursa – pagina web a Serviciului Fiscal de Stat [4]).

3. În coloana **2 Numărul de identitate al solicitantului** se indică, după caz, numărul de identificare de stat (formatul numeric) al unităţii de drept (IDNO), numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP), codul fiscal atribuit de organul fiscal sau seria şi numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislaţiei în vioare sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare. În cazul persoanelor juridice nerezidente se indică numărul de identificare/înregistrare de stat atribuit de către organul abilitat din ţara de origine a nerezidentului, iar în cazul

persoanelor fizice nerezidente – seria şi numărul paşaportului/actului de identitate.

4. În coloana **3 Data cererii** se indică data indicată pe cererea de solicitare a creditului (în formatul aaaallzz).

5. În coloana **4 Suma creditului solicitat** se indică suma creditului solicitat în moneda în care este solicitat creditul. Dacă în cerere este indicat un interval (de la / pînă la) se reflectă suma maximă.

6. În coloana **5 Moneda creditului solicitat** se indică codul numeric al monedei în care este solicitat creditul (ex. 498, 840, 978).

7. În coloana **6 Perioada pentru care este solicitat** creditul se indică perioada în zile pentru care este solicitat creditul. În condițiile în care în cerere este indicat un interval (de la / pînă la) se reflectă perioada maximă.

7. În coloana **6 Statutul cererii** se indică una din următoarele codificări pentru specificarea statutului cererii:
1. cerere depusă;
2. examinare;
3. cerere aprobată;
4. cerere respinsă

8. În coloana **7 ID Cerere** se indică identificatorul unic al cererii atribuit de către bancă;

9. În coloana **8 Codul filialei** se indică codul filialei în SAPI care a recepționat cererea.

10. În coloana **9 Data raportării** se indică data zilei operaționale pentru care sunt raportate datele.

11. Periodicitatea prezentării raportului – zilnic în cazul recepționării cererilor care întrunesc cerințele de raportare sau în cazul în care pentru cererile raportate anterior se schimbă statutul indicat în Coloana 6.

12. Termenul de prezentare a raportului – cel tîrziu pînă la ora 12:00 a primei zile lucrătoare care succede ziua pentru care sunt raportare datele (ex. ziua pentru care sunt raportate datele 07.03.2015, termenul de prezentare a datelor 09.03.2015, ora 12:00).

## Nota de argumentare
## la proiectul Hotărîrii Comitetului executiv al Băncii Naţionale a Moldovei cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit

În contextul alinierii la standardele şi practicile internaţionale de supraveghere bancară, Banca Naţională a Moldovei, în calitate de autoritate de supraveghere, urmăreşte promovarea unui sistem financiar stabil, puternic şi competitiv, capabil să-și gestioneze riscurile la care se expune. În acelaşi timp, activitatea bancară din Republica Moldova este expusă unui spectru larg de riscuri, cea mai mare pondere revenindu-i riscului de credit. Riscul de credit reprezintă riscul de pierdere în cazul în care debitorul băncii nu rambursează un credit la scadență și nu achită dobînzile aferente acestuia.

Astfel, în scopul consolidării funcției sale de supraveghere, Banca Naţională a Moldovei urmăreşte existenţa unui

control riguros al riscului de credit rezultat din activitatea băncilor, prin realizarea proiectului de implementare a Registrului riscului de credit. Acesta este un sistem informatic modern pentru colectarea, stocarea, prelucrarea și analiza sistematică a informației detaliate cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de credit asumate de băncile licențiate din Republica Moldova.

Pornind de la cele expuse, întru consolidarea supravegherii bancare și asigurarea stabilității financiare, propunem aprobarea Instrucțiunii privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor primare pentru Registrul riscului de credit. Proiectul prevede  modul de completare a rapoartelor prezentate de către bănci în conformitate cu instrucțiunea elaborată. În conformitate cu prevederile  instrucțiunii, băncile urmează să prezinte informații extinse privind  portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate, actualmente acestea fiind prezentate în baza Instrucțiunii privind modul de întocmire şi prezentare de către bănci a rapoartelor în scopuri prudenţiale (aprobată prin HCA al BNM nr. 279 din 01.12.2011 cu modificările și completările ulterioare).

Aceste informații vor permite Băncii Naționale să monitorizeze mai eficient riscurile la care este expus sectorul bancar și să solicite băncilor implementarea în timp util a măsurilor necesare pentru diminuarea pierderilor potențiale aferente activității de creditare.
Informația colectată va fi gestionată de BNM, aplicînd cele mai bune standarde internaționale de securitate, respectînd strict legislația în vigoare cu privire la păstrarea secretului bancar și protecția datelor cu caracter personal.

La elaborarea proiectului s-a ţinut cont de recomandările Misiunii Fondului Monetar Internațional și ale Băncii Mondiale în cadrul programului FSAP.

Modificările şi completările menţionate mai sus vor conduce la optimizarea cadrului de raportare în scopuri prudențiale şi, ca urmare, la consolidarea supravegherii bancare.

Sinteza recomandărilor [5]

Vezi și

Tag-uri
Proiect [6]
Transparenţa decizională [7]
riscul de credit [8]
Registrul riscului de credit [9]
instrucțiunea privind întocmirea rapoartelor [10]

---

**Sursa URL:**
https://www.bnm.md/ro/content/proiectul-hce-al-bnm-cu-privire-la-aprobarea-instructiunii-privind-modul-de-intocmire-si

**Legături conexe:**

[1] mailto:supraveghere@bnm.md [2] http://www.bnm.md [3] https://www.bnm.md/files/Proiect HCE_instructiune CRR.pdf [4] https://servicii.fisc.md/contribuabil.aspx [5] https://www.bnm.md/files/Sinteza obiectiilor_v7_2.pdf [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Proiect [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Transparenţa decizională [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=riscul de credit [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Registrul riscului de credit [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=instrucțiunea privind întocmirea rapoartelor